

PARAULA I VIDA

ACTUALITAT

Santes festes de Nadal!

Fragment del retaule de la Mare de Déu del Roser de Ponts (segle XVII)

«Posem davant els ulls de la ment la icona de Maria Mare que va amb el Nen Jesús en braços. El porta al Temple, el porta al poble, el porta a trobar-se amb el seu poble. Els braços de la seva Mare són com l'«escala» per la qual el Fill de Déu baixa fins a nosaltres, l'escala de la condescendència de Déu.

»Crist «havia d'assemblar-se en tot als seus germans, per ser gran sacerdot compassiu i fidel» (He 2,17).

»És el doble camí de Jesús: va baixar, es va fer un de nosaltres, per pujar-nos amb Ell al Pare, fent-nos semblants a Ell.»

Papa Francesc

Beatificació del frare caputxí P. Agustí de Montclar i 25 companys màrtirs

El 21 de novembre, a la Catedral de Barcelona, se celebrà l'Eucaristia solemne on foren beatificats el P. Agustí de Montclar OFM Cap., nascut a Montclar d'Urgell, juntament amb Frederic de Berga i altres 24 caputxins més companys de martiri en la persecució dels anys 1936-1939.

L'Eucaristia fou presidida pel Prefecte de la Congregació per les Causes dels Sants, el Cardenal Angelo Amato. Concelebraren amb ell el Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, el Ministre general de l'Orde de Fraternors Caputxins, Fra Mauro Jöhri, el Nunci apostòlic a Espanya i Andorra, Mons. Renzo Fratini, els Arquebisbes de Tarragona i d'Urgell, així com molts altres bisbes de Catalunya i una gran quantitat de preveres, entre ells Mn. Llorenç Utgés, familiar directe del P. Agustí de Montclar que era cosí germà de la seva mare, el qual participà a la joiosa celebració eucarística acompanyat d'un bon grup de familiars i fidels de la Diòcesi d'Urgell.

Entrem en les celebracions de l'Encarnació de Déu, que es féu realment home com nosaltres.

Nadal ens porta la joia de sentir Jesús més a prop, l'alegria de saber-nos acollits i perdonats

per la misericòrdia de Déu, i que Ell vulgui venir a habitar enmig de nosaltres.

La violència, el pecat i la maldat dels homes no són obstacle perquè Jesús vulgui venir i portar-nos el seu perdó, la seva pau i la seva bondat que tot ho guareixen i refan.

Els sofriments de tants petits i de tants pobres,

dels innocents i dels qui no tenen el necessari per viure són per a Jesús estímul a venir per venir a alliberar-nos i donar-nos la salvació, que és l'Amor de Déu en tots.

Nadal ens revela novament el rostre de la misericòrdia perquè puguem ser misericordiosos com el Pare celestial és misericordiós, i perquè visquem estimant amb alegria i esperança.

Us desitjo Pau i Joia en Jesucrist!
Prego per tots, us recordo amb afecte i us desitjo Bon Nadal, ple de la gràcia del Senyor!

† Joan-Enric Vives, Arquebisbe d'Urgell

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La vida cristiana exigeix discerniment

La comunitat cristiana té la missió de viure l'Esperit evangèlic de fe i d'amor en el seu món concret.

Hi ha comunitats cristianes xineses, europees, africanes... L'Església està cridada a inculturar l'Esperit evangèlic a cada lloc, a viure'l en la seva llengua, els seus costums, les seves tradicions. Un dels camps més delicats és el camp ètic. Cada tradi-

ció cultural té la seva manera d'entendre i de viure les relacions humanes, el lloc de l'home, de la dona, dels vells, el tracte dels delinqüents, l'actitud amb els estranys, amb els enemics... En aquest àmbit, una tasca important de la comunitat és el discerniment. Cal conèixer la pròpia cultura moral i discernir quins aspectes són positius, que cal assumir en la vida cristiana, i quins

són negatius, que cal corregir i superar.

El Sínode sobre la Família de l'octubre del 2015 n'ha parlat. S'ha plantejat el tracte pastoral amb els catòlics que viuen la parella en situacions irregulars: parelles de fet, casats només civilment, divorciats i tornats a casar... i exhorta: «La pastoral proposi amb claredat el missatge evangèlic i detecti els elements positius pre-

sents en aquelles situacions que encara no corresponen o ja no a aquell missatge... Cal que totes aquestes situacions siguin afrontades de manera constructiva, buscant de transformar-les en oportunitats de camí de conversió...» (Document final n. 70). Aquest discerniment és tasca de tots.

Gaspar Mora

Professor emèrit de la FTC

PALABRA Y VIDA

¡Santas fiestas de Navidad!

«Pongamos ante los ojos de la mente el icono de María Madre que va con el Niño Jesús en brazos. Lo lleva al Templo, lo lleva al pueblo, lo lleva a encontrarse con su pueblo. Los brazos de su Madre son como la «escalera» por la que el Hijo de Dios baja hasta nosotros, la escalera de la condescendencia de Dios.

»Cristo «tenía que parecerse en todo a sus hermanos, para ser sumo sacerdote compasivo y fiel» (He 2,17).

»Es el doble camino de Jesús: bajó, se hizo uno de nosotros, para subirnos con Él al Padre, haciéndonos semejantes a Él.»

Papa Francisco

Entramos en las celebraciones de la Encarnación de Dios, que se hizo realmente hombre como nosotros.

Navidad nos trae la alegría de sentir a Jesús más cerca, la alegría de sabernos acogidos y perdonados por la misericordia de Dios, y de que Él quiera venir a habitar en medio de nosotros.

La violencia, el pecado y la maldad de los hombres no son obstáculo para que Jesús quiera venir y darnos su perdón, su paz y su bondad, que todo lo curan y renuevan. Los sufrimientos de tantos pequeños y de tantos pobres, de los inocentes y de los que no tienen lo necesario para vivir son para Jesús estímulo para venir a liberarnos y darnos la salvación, que es el Amor de Dios en todos.

Navidad nos revela nuevamente el rostro de la misericordia para que podamos ser misericordiosos como el Padre celestial es misericordioso, y para que vivamos amando con alegría y esperanza.

¡Os deseo Paz y Alegría en Jesucristo!
Ruego por todos, os recuerdo con afecto y os deseo Feliz Navidad, llena de la gracia del Señor.

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Antoni Baldomà, nou diaca permanent d'Urgell

Diumenge dia 22 de novembre, solemnitat litúrgica de Jesucrist, Rei de tot el món, l'Arquebisbe d'Urgell Mons. Joan-Enric Vives va ordenar de Diaca en una celebració joiosa al Santuari del Sant Crist de Balaguer, el Sr. Antoni Baldomà i Molins, fill de Balaguer, de 58 anys d'edat, casat i amb quatre fills, que treballa d'informàtic en una empresa gran de Balaguer. Concelebraren amb Mons. Vives, el Vicari episcopal de Pastoral i Director de l'Escola de Formació Permanent on el Sr. Baldomà s'ha format al llarg d'aquests darrers cinc anys, Mn. Antoni Elvira; el Capellà Custodi del Santuari, Mn. Pau Vidal; l'Arxiprest de Noguera i Rector de la Parròquia de Balaguer, Mn. Joan Pujol; els companys sacerdots de l'Arxiprestat, els tres diaques d'Urgell, els seminaristes i un gran grup de fidels laics que ompliren el Santuari, entre ells, els seus companys laics en l'Escola Diocesana de Forma-

ció permanent del Bisbat d'Urgell i molts membres del Tercer Orde de Sant Francesc a Catalunya i dels altres dos Ordes.

El Sr. Arquebisbe a la seva homilia animà el nou Diaca a viure amb intensitat la nova crida que l'Església li feia a partir de la seva ordenació, seguint el text de Lc 22,37, «Jo em comporto entre vosaltres com el qui serveix». Servir i estimar. En aquest sentit,

Mons. Vives l'exhortà a nodrir-se en la seva vida espiritual com a Diaca de la Paraula de Déu que a partir d'ara proclamarà a la Comunitat Cristiana i a resar la Litúrgia de les Hores, la pregària de tota l'Església, com un compromís de pregar pel Poble de Déu.

Un cop ordenat, els diaques d'Urgell el revestiren amb l'estola i la dalmàtica, aportats al bisbe per l'esposa. El bes de pau de l'Arquebisbe i dels seus germans en l'orde diaconal clogué el ritu d'ordenació. En acabar l'Eucaristia el nou Diaca s'adreçà en acció de gràcies a la comunitat reunida amb unes paraules profundes que reflecteixen la seva estima a la Paraula de Déu i la seva voluntat de servir tothom en aquest nou ministeri que l'Església, per mans del Bisbe, li confia. El nou Diaca estarà al servei de Balaguer i dels pobles veïns de Balaguer com Camarasa i Cubells, en unió amb els preveres de l'Arxiprestat de Noguera.

► **Cadena de pregària per les vocacions.** El dijous 26 de novembre es clogué la cadena de pregàries per les vocacions que s'han dut a terme en les diferents parròquies del Bisbat d'Urgell, impulsades pels diferents grups de

fidels i pels rectors de cada indret.

La iniciativa de la Delegació de Vocacions ha aplegat a famílies i fidels al llarg de tres cites diferents de novembre per resar ple-gats.

► **Nou Beat d'Urgell.** El dia 5 de desembre se celebrà a Montclar una Missa d'acció de gràcies pel nou Beat fill de Montclar d'Urgell Fra Jesús Romero, OFM. Cap. Montclar d'Urgell. Presidí la celebració Mons. Joan-Enric Vives.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

Educació

A vui ens aturarem a reflexionar sobre la vocació natural d'educar els fills perquè creixin en la responsabilitat d'un mateix i dels altres. El que hem sentit de l'apòstol Pau al començament és molt bonic: «Fills, obeïu en tot els vostres pares, perquè això agrada al Senyor. I vosaltres, pares, no amoïneu els vostres fills, que no es desanimin» (Col 3,20-21). Aquesta és una regla sàvia: el fill que s'educa per escoltar els pares i obeir els pares, que no han de manar amb males maneres per tal no descoratjar els fills. Els fills, de fet, han de créixer sense desanimar-se, pas a pas. La relació

entre els pares i els fills ha de ser d'una gran saviesa i d'un gran equilibri. Fills, obeïu els pares, això agrada a Déu. I vosaltres, pares, no exaspereu els fills demanant-los coses que no poden fer.

Però, sobretot, la pregunta: Com educar? Quins costums tenim avui per a transmetre als nostres fills?

De fet, s'ha obert una esquerda entre família i societat, entre família i escola, avui s'ha trencat el pacte educatiu; i així, l'aliança educativa de la societat amb la família ha entrat en crisi perquè s'ha socavat la confiança mútua. Preguntem-nos més aviat: in-

tentem entendre «on» es troben els fills realment en el seu camí? On es troba realment la seva ànima? Ho sabem? I sobretot: Ho volem saber? Estem convençuts que ells, en realitat, no esperen una altra cosa?

Les comunitats cristianes són cridades a oferir ajut a la missió educativa de les famílies, i ho fan en primer lloc a la llum de la Paraula de Déu. Un cop més, la gràcia de l'amor de Crist es realitza en el que hi ha inscrit en la naturalesa humana. Quants exemples meravellosos tenim de pares cristians plens de la saviesa humana!

(Dimecres, 20 de maig de 2015.)

El Cant de la Sibil·la torna a la Catedral

La Missa del Gall, lloc d'encontre en la celebració del Nadal

La *Sibil·la* es cantarà la nit del dia 24 de desembre, a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, just abans de començar la Missa del Gall, presidida per l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives i Sicília. Serà a partir de les 24 h. Fa cinc-cents anys que es va deixar d'escoltar a Santa Maria d'Urgell. En fa quatre que s'ha recuperat.

El *Cant de la Sibil·la* és un drama litúrgic, en cant gregorià, de gran difusió a l'edat mitjana al sud d'Europa; que es portava a terme la Nit de Nadal abans de la Missa del Gall. Fa quatre anys que a la Catedral es torna a escoltar de la veu de la soprano Laura de Castellet, també historiadora i investigadora, que juntament amb el cor dirigit per Lluís Obiols, fan l'obertura abans de la celebració de la missa.

La Sibil·la, una profetessa, ens parla de la fi del món, i ens enfronta a l'esdeveniment final, al qual cal arribar nets de cor. Despullats de tota la faramalla del

consum, curulls del poder de l'amor. «*El jorn del judici parrà (apareixerà o es veurà) qui haurà fet servici...*». Aquesta és la tornada que es va repetint al llarg de totes les estrofes en el *Cant de la Sibil·la* en la versió de la Catedral de La Seu d'Urgell. L'amor vers els altres i les seves necessitats.

La *Sibil·la* i el *Misteri d'Elx* són els únics exponents de les representacions litúrgiques prèvies a la reforma tridentina que varen sobreviure a la prohibició, per la qual cosa, i entre altres raons, ambdues han estat declarades Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO, en concret el 16 de novembre de

2010 en el cas de la *Sibil·la*. També fou declarada bé immaterial d'interès cultural per acord del Ple del Consell de Mallorca de 13 de desembre del 2004.

La darrera notícia que es té de la seva execució a La Seu és de 1536. Hi ha documentada una partitura d'aquest any i que està custodiada a l'Arxiu Capitular d'Urgell. L'elaboració de la tesi doctoral de Mn. Xavier Parés, Degà dels Canonges de la Catedral, sobre l'ordinari que conté aquest *Cant de la Sibil·la* va treure a la llum la possibilitat de tornar-la a interpretar. Es tracta d'una de les primeres expressions poètiques en català.

«El missatge és d'actualitat»

Laura de Castellet interpreta el *Cant de la Sibil·la* a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, què significa la Sibil·la per a vostè? Hi

ha una cosa interessant: em sento com una Sibil·la més dels centenars de sibil·les que hi ha hagut. Si es canta des del s. x, jo sóc una baula de la cadena i en converteixo en Sibil·la per unes hores... i passaré el relleu a unes altres...

El missatge no està antiquat?

La Sibil·la ens diu que les coses han de canviar, ens ho explica de manera apocalíptica... desgrana una sèrie de desgràcies, que si segueixes el camí de Jesús et salvaràs. Però avui, la realitat se'ns mostra, hi ha coses que et trobes al davant, greus, i que les pots canviar. Has de fer servici, amb bones obres, diu ella... avui, com et preguis aquest servici potser és més obert, però és evident que hem de canviar coses i que comencem en nosaltres.

Hem d'entrar en un altre paradigma, a molts nivells, rebem missatges que les coses estan canviant: hi ha coses que ja no poden ser com fa 20 anys, a nivell polític, mèdic, econòmic, espiritual... estem en un món nou i hi ha incerteses. El missatge que la Sibil·la ens fa és en un canvi de món: i ara hi estem en un canvi de món, i això ens interpel·la. Jo m'ho sento molt vivament i molt íntimament. A vegades necessitem un cop molt fort: sigui un terratrèmol o sigui un càncer... per canviar en profunditat i ser millors persones i amb més consciència.

AGENDA

- 21 de desembre:**
—Recés per a preveres i diaques. Sant Crist de Balaguer.
- 21-22 de desembre:**
—Trobada de preveres recentment ordenats a Urgell. Sant Crist de Balaguer.
- 24 de desembre:**
—Felicitació de Nadal a la Cúria i homenatge a una figura diocesana. Casa del Bisbat.
- 27 de desembre:**
—Inici de la Trobada europea de Tàizé a València. Presència d'un grup d'Urgell. Fins al dia 1 de gener.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

21. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Ct 2,8-14 (o bé: So 3,14-18a) / Sl 32 / Lc 1,39-45]. Sant Pere Canisi (1521-1597), prevere jesuïta i doctor de l'Església, nat a Nimega; sant Severí, bisbe i màrtir; sant Glicerí, prevere i màrtir; sant Temístocles, màrtir.

22. ■ Dimarts [1S 1,24-28 / 1S 2,1-8 / Lc 1,46-56]. Sant Zenó o Zenon, mr.; santa Helena, vg. clarissa; santa Francesca-Xaviera Cabrini, vg., fund., patrona dels emigrants.

23. ■ Dimecres [Ml 3,1-4; 4,5-6 / Sl 24 / Lc 1,57-66]. Sant Joan

de Kety (1390-1473), prev. de Cracòvia; sant Sèrvul el Paralític; santa Victòria, verge i màrtir.

24. ■ Dijous [2S 7,1-5.8b-12.14a.16 / Sl 88 / Lc 1,67-79]. Sant Delfí, bisbe; santa Adela, abadesa; santa Irmina, vg., princesa.

25. □ Divendres, Nadal del Senyor [Nit: Is 9,2-4.6-7 / Sl 95 / Tt 2,11-14 / Lc 2,1-14. Alba: Is 62,11-12 / Sl 96 / Tt 3,4-7 / Lc 2,15-20. Dia: Is 52,7-10 / Sl 97 / He 1,1-6 / Jn 1,1-18]. Nadal de Nostre Senyor Jesucrist, a Betlem de Judea. També: Mare de Déu de Betlem o del Pessebre; santa Anas-

tàsia, màrtir (s. iv); santa Eugènia, verge i màrtir.

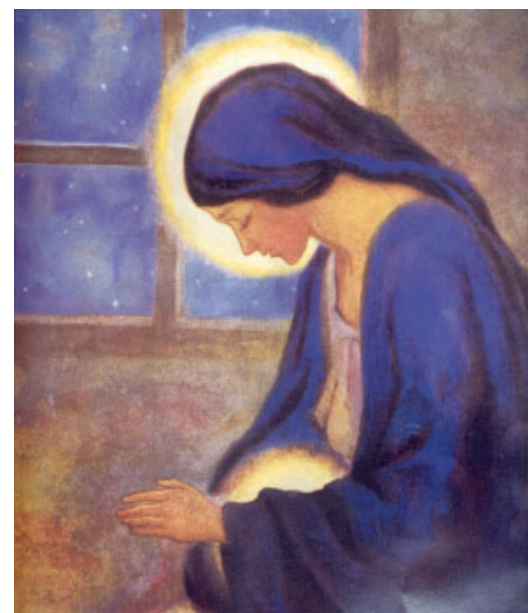
26. ■ Dissabte [Fets 6,8-10; 7,54-60 / Sl 30 / Mt 10,17-22]. Sant Esteve, diaca i primer mr. (35) a Jerusalem; sant Dionís, papa (259-268) i mr.; sant Zòsim, papa (grec, 417-418).

27. □ Diumenge vinent, *la Sagrada Família* (lit. hores: 1a setm.) [1Sa 1,20-22.24-28 / Sl 83 / 1Jn 3,1-2.21-24 / Lc 2,41-52]. Sant Joan, apòstol i evangelista, fill de Zebedeu, vident de Patmos, venerat a Efes (†100); sant Teodor, monjo; santa Nicaret, vg.

Diurnenge IV d'Advent

COMENTARI

De Bet-Lèhem sortirà el qui ens ha de salvar

El missatge central de Miquees és la salvació, que no és immediata sinó per al futur: *els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill.*

Per què no acaba d'arribar la tantes vegades promesa salvació de Déu? Per què ara només podem tastar mostres petites del seu amor?

Perquè, abans de ser salvats, cal purificar-nos recuperant l'estil dels *orígens llunyans* de la dinastia davídica marcats per la llei divina de preferència pels més dèbils: com David que era *el més petit dels fills de Jessé* (2Sa 16,11).

El retard en gaudir del tot la Salvació mostra la paciència amorosa de Déu que ens dona noves oportunitats de conversió.

La salvació vindrà de la petita Bet-Lèhem: és un oracle teològic que anuncia l'estil humil del Messies. És així com *ell serà la pau.*

El Messies ve a fer de pastor amb culte nou. *Ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist,* incomparablement superior a les oblacions i sacrificis de la Llei que tot sacerdot ofereix moltes vegades i que són incapaços d'esborrar els pecats (v. 11).

L'ofrena del «cos» és possible per l'Encarnació del Fill Unigènit, el Logos, que *s'ha fet carn i ha plantat la seva Tenda enmig nostre* (Jn 1, 14).

Aquest Misteri, *obra de l'Esperit Sant* (Lc 1, 35), el fa possible Maria amb el seu «sí» total a Déu.

Anar decididament a la muntanya, a casa de Zacaries i Elisabet on s'estarà tres mesos, és el primer que fa la que *tindrà un fill a qui anomenaran Fill de l'Altíssim* (Lc 1,32).

La nostra pregària a les portes de Nadal ens ha de dur a meditar: Qui sóc jo perquè el meu Senyor vingui a fer-se germà meu? I què faig perquè aquesta veritat sigui coneguda, creguda i viscuda per tots els qui encara no ho saben?

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura de la profecia de Miquees

(Mi 5,1-4a)

Això diu el Senyor: «Tu Bet-Lèhem Efrata, petita per figurar entre les famílies de Judà: de tu en sortirà el qui ha de regir Israel». Els seus orígens són llunyans, des dels temps eternals. Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill; aleshores la resta dels germans tornarà cap al poble d'Israel. Es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor. I viuran en pau, perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.

▶ Salm responsorial (79)

R. *Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.*

Pastor d'Israel, escolteu-nos. / Vós que teniu querubins per carrossa, / desvetlleu el vostre poder, / veniu a salvar-nos. R.

Déu de l'univers, / gireu des del cel els vostres ulls, / veniu i visiteu aquesta vinya, / que la vostra mà havia plantat / i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi / sobre l'home que serà el vostre braç dret, / el fill de l'home a qui vós doneu la força. / No ens apartarem mai més de vós; / guardeu-nos vós la vida / perquè invoquem el vostre nom. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 10,5-10)

Germans, Crist deia a Déu quan entrà al món: «No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per això us dic: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat». Primer ha dit: «Les oblacions i els sacrificis, l'holocaust i l'expiació, no els voleu ni els exigiu», encara que totes aquestes ofrenes són precisament les que la llei prescrivia. Després afegeix: «Vinc a fer la vostra voluntat». Adoneu-vos com suprimeix tot el que deia abans i ho substitueix pel que diu després. A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta «voluntat» de Déu.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

(Lc 1,39-45)

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà; entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes, i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: «Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felicitat tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà.»

▶ Lectura de la profecia de Miqueas

(Mi 5,1-4a)

Así dice el Señor: «Pero tú, Belén de Efrata, pequeña entre las aldeas de Judá, de ti saldrá el jefe de Israel. Su origen es desde lo antiguo, de tiempo inmemorial. Los entrega hasta el tiempo en que la madre dé a luz, y el resto de sus hermanos retornará a los hijos de Israel. En pie, pastorea con la fuerza del Señor, por el nombre glorioso del Señor, su Dios. Habitarán tranquilos, porque se mostrará grande hasta los confines de la tierra, y ésta será nuestra paz.»

▶ Salmo responsorial (79)

R. *Oh Dios, restáuranos, que brille tu rostro y nos salve.*

Pastor de Israel, escucha, / tú que te sientas sobre querubines, resplandece. / Despierta tu poder y ven a salvarnos. R.

Dios de los ejércitos, vuélvete: / mira desde el cielo, fíjate, / la cepa que tu diestra plantó, / y que tú hiciste vigorosa. R.

Que tu mano proteja a tu escogido, / al hombre que tú fortaleciste. / No nos alejaremos de ti: / danos vida, para que invoquemos tu nombre. R.

▶ Lectura de la carta a los hebreos

(Heb 10,5-10)

Hermanos: Cuando Cristo entró en el mundo dijo: «Tú no quieres sacrificios ni ofrendas, pero me has preparado un cuerpo; no aceptas holocaustos ni víctimas expiatorias. Entonces yo dije lo que está escrito en el libro: "Aquí estoy yo para hacer tu voluntad"». Primero dice: «No quieres ni aceptas sacrificios ni ofrendas, holocaustos ni víctimas expiatorias», que se ofrecen según la Ley. Después añade: «Aquí estoy yo para hacer tu voluntad». Niega lo primero, para afirmar lo segundo. Y conforme a esa voluntad todos quedamos santificados por la oblación del cuerpo de Jesucristo, hecha una vez para siempre.

▶ Lectura del santo evangelio

según san Lucas (Lc 1,39-45)

En aquellos días, María se puso de camino y fue a prisa a la montaña, a un pueblo de Judá; entró en casa de Zacarías y saludó a Isabel. En cuanto Isabel oyó el saludo de María, saltó la criatura en su vientre.

Se llenó Isabel del Espíritu Santo y dijo a voz en grito: «¡Bendita tú entre las mujeres, y bendito el fruto de tu vientre! ¿Quién soy yo para que me visite la madre de mi Señor? En cuanto tu saludo llegó a mis oídos, la criatura saltó de alegría en mi vientre. Dichosa tú que has creído, porque lo que te ha dicho el Señor se cumplirá.»